

somhelst Samsundspørgsmaal af nogen Betynning. Jeg tilstaar, at det undrer mig, at den nuværende Regjering efter den Stilling, som Folkethinget saa bestemt har indtaget ligeoverfor den, endnu kan gjøre sig Illusioner om, at den uden at have forandret sin Stilling ligeoverfor Folkethinget, alligevel skulde kunne føre Sager igjennem, som den anser for nyttige, ja Sager, som maatte ogsaa vi anse for nyttige, fordi det dog forekommer mig klart, at en ligesvem almindelig Betingelse for overhovedet at kunne regjere er et Tillidsforhold til Thinget, til begge Thing. Det tror jeg ikke engang, at den nuværende Regjering vil negte; thi jeg tror ikke, at nogen i Europa vil negte, at skal man i vore Dage i Europa kunne regjere, maa der bestaa et Tillidsforhold til de konstitutionelle Forsamlinger, med hvilke man skal arbejde sammen. Derfor kan man jo imidlertid godt være Regjering, men en Regjering, der ikke regjere; det lader sig fortræffelig gjøre, men saa sætter man ikke Noget igjennem. Jeg havde ganske vist troet, at det høie Ministeriums Standpunkt havde været dette, at der til at regjere ganske vist hører et Tillidsforhold mellem Repræsentationen, navnlig Folkethinget, og Regjeringen — det er jo en af disse europæiske, politiske Katekismusætninger, som Ingen vil benegte —, men at Regjeringen vilde sige: Vi agte ikke at regjere, men at være Regjering. Saa forstode vi hinanden fortræffelig, og vi fra vor Side maatte da sørge for, at det saa snart som muligt hørte op, medens Regjeringen paa sin Side kunde arbejde paa, at det kunde vedblive saa længe som muligt; saa fik vi at se, hvem der var den stærkeste. Det undrer mig som sagt, at Regjeringen tror at kunne regjere, skjøndt den mangler den væsentlige Betingelse for at kunne regjere, nemlig Tillid. Dette maa, tror jeg, være en Grund mere for Folkethinget til i Dag ogsaa ved denne Leilighed at gjøre Regjeringen det klart, at denne Betingelse virkelig er absolut nødvendig. Jeg tror, at Folkethinget er forpligtet, stærkt forpligtet til af Hensyn til Statskassens Løve, af Hensyn til den Maade, hvorpaa Akademiet styres, af Hensyn til Kunstens Udvikling her i Landet, som sandelig ikke er tjent med, at Akademiets Lokaler bruges til Beboelsesleiligheder i Stedet for til Skoler, af Hensyn til hele vor Udvikling her i Landet ikke nu at gaa ind paa Sagen. Thinget kan ikke gaa ind paa Sagen, før mange Forhold ere forandrede paa Akademiet, og før der er oplyst forskjellige Ting, der nu ligge i Mørke; men derfor behøvede Forslaget jo i og for sig ikke at fortales. Man kunde gaa den Vej at nedsette et Udvalg eller henvise Sagen til Finantsudvalget, altsaa forhandle videre med den høitærede Minister, idet man stolede paa, at han vilde føre disse Undersøgelser, som de skulde føres, altsaa tage Thingets Parti lige overfor Akademiet osv.; men dette forudsætter netop den Tillid til Ministeren,

der ikke findes og ikke kan findes — hvad ogsaa den høitærede Minister selv vilde indrømme — saa længe vi staa overfor den nuværende Regjering — jeg tager Regjeringen kollektivt; der er ikke Tale om den enkelte Minister, men om hele Regjeringen, som selvfølgelig enhver enkelt Minister er med til at give sin Karakter. Jeg kan nemlig ikke se, hvorledes Folkethinget kan have den Tillid, der er en aldeles nødvendig Betingelse for, at en saadan Forhandling med Ministeren, en saadan Undersøgelse fra Ministerens Side kan føre til noget som helst Resultat. En Nedsettelse af et Udvalg i denne Sag eller en Henvisning af den til Finantsudvalget vilde derfor ikke være en Smule Andet end en Komedie, ikke det allermindste Andet, vi vilde kun spille vor Tid og spille vore Kræfter; thi Betingelsen for, at der kan komme mere end gjensidige Forsikringer, Forsikringer og Disputer ud af hele Historien, er netop Tillidsforholdet, men det mangler, og jeg ser derfor ikke rettere, end at det er i Alles, ogsaa i Regjeringens velforstaaede Interesse, naar det høie Thing forkaster dette Lovforslag ligesom de to andre.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Den sidste Salvpunkt af det ærede Medlems Foredrag fandt jeg særdeles overbevisende. Jeg tror ogsaa, at det vilde have sparet en ikke vel anvendt Tid, hvis det ærede Medlem havde indskrænket sig til dette alene. Hvis det ærede Medlem altsaa havde sagt: Vi kende jo det nuværende Ministerium, vi vide jo, at vi ikke kunne have Tillid til det, at der kræves et ganske andet Forhold mellem Thinget og Regjeringen, for at man skulde gaa ind paa en Bevilling af denne Natur, og have indskrænket sig dertil, saa vilde det Hele have staaet klart, aldeles utvivlsomt og afgjørende tillige. Thi naar det ærede Medlem fører Ordet i den Retning, saa vide vi jo, hvad der følger ovenpaa; jeg gjør mig ikke nogen Illusion om, at Sagen vil gaa videre, naar det ærede Medlem anbefaler at negte den Overgang til anden Behandling. Jeg taler altsaa i dette Diækt om Sagen som om en Sag, der egentlig allerede er afgjort. Nu vide vi, at den ikke kommer videre, vi kende ogsaa Grunden dertil, og det er derfor kun, fordi det ærede Medlem nu har talt om adskillige andre Ting, at jeg ogsaa skal give Evar paa disse andre Ting, dog ikke fordi jeg i Virkeligheden tror paa, at det ærede Medlem selv har lagt Vægt paa dem —, det er jeg overbevist om, at han ikke har, og det forekommer mig, at det fremgik klart af mere end een af hans Udtalelser, at det var det sidste Argument, der var det afgjørende, de øvrige kom vi vel ud af. Det ærede Medlem var synlig generet af eet Hensyn, det var Hensynet til de tidligere Forhandlinger, der i Midsagen have fundet Sted angaaende denne Sag. Det er gan-